

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету захисту рослин,
біотехнологій та екології
Ю.В. Коломієць

Протокол № 9 від «23» 05 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
овочівництва і закритого ґрунту
Протокол № 12 від «21» травня 2024 р.
Завідувач кафедри
І.О. Федосій

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Захист і карантин рослин»
М.Й. Піковський

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Плодоовочівництво
Ч. Овочівництво**

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
спеціальність 202 «Захист і карантин рослин»
освітня програма Захист і карантин рослин
Факультет Захисту рослин, біотехнологій та екології
Розробники: доцент, кандидат с.-г. наук Федосій Іван Олексійович

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

Плодоовочівництво

Ч. Овочівництво

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>202 «Захист і карантин рослин»</i>	
Освітня програма	<i>Захист і карантин рослин</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	<i>60</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>2</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки (курс)	<i>2</i>	
Семестр	<i>4</i>	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>8 год.</i>
Практичні заняття	<i>15 год.</i>	<i>6 год.</i>
Самостійна робота	<i>30 год.</i>	
Всього	<i>60 год</i>	<i>14 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>4 год</i>	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: одержати глибокі знання з ботаніки, фізіології, ентомології, фітопатології, технології овочівництва відкритого та закритого ґрунту. При цьому основна увага повинна приділятися механізації, автоматизації, комп'ютеризації та хімізації процесів виробництва, системі захисту овочевих рослин від шкідників і хвороб профілактичними, агротехнічними, біологічними та хімічними методами. Значна увага також повинна приділятися виробництву високоякісної екологічно допустимої товарної овочевої.

Завдання:

- вивчити стан і перспектив розвитку овочівництва відкритого ґрунту в Україні і за кордоном, сучасних тенденцій та напрямів овочівництва;
- ознайомлення із науковими установами та науковим потенціалом в галузі овочівництва;
- вивчення біологічних особливостей овочевих культур і способів їх розмноження;
- вивчення науково-обґрунтованих технологій вирощування розсади у парниках, розсадних теплицях і в розсадниках відкритого ґрунту;
- вивчення строків та способів сівби овочевих і баштанних культур;
- вивчення способів підготовки ґрунту та удобрення овочевих культур;

– вивчити загальні прийоми догляду за рослинами та збирання врожаю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: Знати народногосподарське значення овочевих та баштанних культур та способи вживання в їжу.

вміти: Вміти розробляти технології вирощування овочевих культур розсадним та безрозсадним способами. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди за основними морфологічними ознаками. Застосовувати біологічні особливості овочевих культур для оптимізації факторів навколишнього середовища. Використовувати сорти в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з захисту і карантину рослин і застосовувати теоретичні знання та методи фітосанітарного моніторингу, огляду, аналізу, експертизи, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності (ЗК): ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням та пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням та пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.. ПРН 16. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання;

– скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1.														
Тема 1. Овочівництво як галузь сільськогосподарського виробництва та наукова дисципліна		4	2	2			2	4	2	2				
Тема 2. Біологічні особливості овочевих культур та їх відношення до умов зовнішнього середовища		6	2	2			3	4	2	2				

Тема 3. Розмноження овочевих культур		4	1	1			3						
Змістовний модуль 2.													
Тема 4. Сівба насіння та висаджування розсади		3	-	-			2						
Тема 5. Способи підготовки ґрунту та удобрення		5	-	-			2		2				
Тема 6. Загальні прийоми догляду за рослинами та збирання врожаю овочевих культур		5	-	-			2		2				
Тема 7. Овочеві культури групи Капустяних		5	2	2			2		2				
Тема 8. Овочеві культури родини Пасльонові		5	-	-			2						
Тема 9. Овочеві культури родини Гарбузові		5	2	2			2						
Тема 10. Бобові овочеві культури та кукурудза цукрова		3	-	-			2						
Тема 11. Овочеві культури групи Коренеплодів		5	2	2			2						
Тема 12. Овочеві культури групи Цибулинних		4	2	2			2						
Тема 13. Зелені овочеві культури		3	1	1			2						
Тема 14. Багаторічні овочеві культури		3	1	1			2						
Усього годин		60	15	15			30	14	8	6			

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ботанічна та господарська класифікація овочевих культур	2
2	Тривалість до життя та агробіологічна класифікація овочевих культур	2
3	Умови зовнішнього середовища для росту і розвитку овочевих рослин і способи їх оптимізації	2
4	Опис морфологічних ознак насіння овочевих культур та виготовлення гербарію насіння	2

5	Сівозміна овочевих культур	2
6	Походження і класифікація капуст. Ботанічні та біологічні особливості, вимоги до умов зовнішнього середовища. Сорти овочевих культур групи капуст	2
7	Ботанічні та біологічні особливості, вимоги до умов зовнішнього середовища зеленних овочевих культур. Сорти і гібриди	2
8	Ботанічні та біологічні особливості, вимоги до умов зовнішнього середовища багаторічних овочевих культур. Сорти	1
	Разом	15

4. Теми самостійних занять

Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Агробіологічна класифікація овочевих культур	5
2	Вивчити будову насіння і плодів овочевих культур	5
3	Розрахунки потреби господарства в розсаді	5
4	Вивчити вимоги овочевих культур до елементів живлення	5
5	Розробка схем ротації овочевих культур у сівозміні	5
6	Вивчити вимоги овочевих культур до елементів живлення	5
	Разом	30

5. Засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- екзамен;
- модульні тести;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

(вибрати необхідне чи доповнити)

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

(вибрати необхідне чи доповнити)

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - *посилання*);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Сич З.Д., Бобось І.М. Методичні рекомендації до виконання лабораторних і самостійних робіт з дисципліни "Овочівництво відкритого ґрунту" К.: НУБіП України. – 2012. – 75 с.

2. Бобось І.М., Комар О.О. Методичні рекомендації для виконання курсової роботи з дисципліни „Овочівництво”. К.: ЦП «Компринт», 2020. 68 с.

3. Бобось І.М., Комар О.О. Робочий зошит з дисципліни «Овочівництво». К.: ЦП «Компринт», 2020. – 77 с

1. Овочівництво / Практикум. За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.

4. Сич З.Д., Бобось І.М., Федосій І.О. Овочівництво: навч. посіб. / К.: ЦП «Компринт», 2018. 405 с.

5. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. посібник / Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.

6. Довідковий матеріал з овочівництва / [З.Д. Сич, О.Я. Жук, І.М. Бобось та ін.]. К.: НУБіП України. 2011. 180 с.

7. Сич З.Д., Бобось І.М. Овочева екзотика: Монографія. - Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2013.

8. Бобось І. М., Завадська О. В. Удосконалення технологій вирощування коренеплодів для зберігання та переробки: [Монографія] / І.М. Бобось, О.В. Завадська. – К.: «ЦП «Компринт», 2015. 304 с.

9. Самовол О. П., Кондратенко С. І. Томат : монографія; за наук. ред. О.П. Самовола, О. М. Могильної. Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2018. 448 с.

10. Сич З.Д., Бобось І.М. Малопоширені бобові овочеві рослини: вихідний колекційний матеріал і технології вирощування: [Монографія]. – К.: ЦП «Компринт», 2019. 172 с.

11. Система удобрення овочевих і баштанних культур: монографія; за ред. В. Ю. Гончаренка. Київ: Аграрна наука, 2019. 152 с.

12. Щербина С.О., Даценко С.М., Гордієнко І.М. Застосування біологічних препаратів у технології вирощування і зберігання цибулі шалот: науково-практичні рекомендації. Селекційне: Інститут овочівництва і баштанництва НААН, 2019. 19 с.

13. Бобось І.М., Завадська О.В. Технології вирощування помідора для свіжого споживання, зберігання і переробки: [Монографія]. К.: ЦП «Компринт», 2020. 352 с.

10. Державна цільова програма розвитку овочівництва на період до 2025 року / за наук. ред. Гадзала Я.М, Роїка М.В., Кондратенко П. В, Висоцького Т.М., Могильної О. М. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 62 с.

11. Бобось І.М., Завадська О.В., Ілюк Н.А. Вплив біологічно активних речовин на продуктивність, якість свіжої і переробленої продукції цибулі та коренеплодів: [Монографія]. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2021. – 320 с.

12. Бобось І.М., Федосій І.О., Комар О.О. Пажитник: різноманіття, цілющі властивості та технології вирощування: [Монографія]. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2021. – 203 с.

13. Інститут овочівництва і баштанництва НААН [Електронний ресурс] режим доступу: <http://www.ovoch.com/index.html>